

Inhalt – Obsah

Vorwort – Předmluva	9
Programm – Program	10

<i>Miroslav Richter – Emilie Pleslová-Štiková – Miroslav Buchvaldek, XIV. Internationales Symposium über das Äneolithikum und die früheste Bronzezeit (C14 3 000 – 2 000 b.c.) in Mitteleuropa: kulturelle und chronologische Beziehungen – XIV. mezinárodní symposium o eneolitu a rané době bronzové (C14 3 000 – 2 000 b.c.) ve střední Evropě: kulturní a chronologické vztahy . . . . .</i>	11
--	----

I. Mensch und Umwelt — Člověk a jeho prostředí

<i>Klaus-Dieter Jäger, Mensch und Umwelt in Mitteleuropa des 3. Jahrtausends v.u.Z. – Člověk a životní prostředí ve střední Evropě ve 3. tis. př. n. l. . . . .</i>	13
Souhrn	19
<i>Helmut Schlichtherle, Die Bedeutung der zirkumalpinen Ufer- und Moorsiedlungen für die Kenntnis des Äneolithikums und der älteren Bronzezeit Mitteleuropas – Význam sídlišť na březích a ve slatích v poalské oblasti pro poznání středoevropského eneolitu a starší doby bronzové . . . . .</i>	21
Souhrn	24
<i>Henrieta Todorova, Ein Korrelationsversuch zwischen Klimaänderungen und prähistorischen Angaben – Pokus o srovnání klimatických změn s prehistorickými údaji . . . . .</i>	25
Souhrn	28
<i>Gabriel Nevizánsky, Zu den Domestikationsanfängen des Pferdes im Karpatenbecken – K domestikaci koně v Karpatské kotlině . . . . .</i>	29
Souhrn	32

II. Älteste Metallurgie — Nejstarší metalurgie

<i>Martin Kuna, Soziale und ökonomische Faktoren der Entwicklung der frühen Kupfermetallurgie in Südost- und Mitteleuropa – Sociální a ekonomické faktory vývoje rané metalurgie mědi v jihovýchodní a střední Evropě . . . . .</i>	33
Souhrn	38
<i>Miroslav Dobeš, Zu den äneolithischen Kupferflachbeilen in Mähren, Böhmen, Polen und in der DDR – K eneolitickým plochým měděným sekerám na Moravě, v Čechách, Polsku a NDR . . . . .</i>	39
Souhrn	48
<i>Ivan Hásek, Die ältesten Gold- und Silberfunde Mitteleuropas – Nejstarší nálezy zlata a stříbra ve střední Evropě. . . . .</i>	49
Souhrn	54

III. Alt- bis Jungäneolithikum — Starší až mladší eneolit

<i>Vladimír Podborský, Die Chronologie und kulturelle Verbindungen zur Zeit der Kulturen Spätengyel – Bajč-Retz-Křepice – früheste TRB in Mitteldonauebiet – Chronologie a kulturní vztahy v době kultur pozdní Lengyel – Bajč-Retz-Křepice – časná TRB ve středním Podunají . . . . .</i>	55
Souhrn	60

<i>Ivo Rakovský</i> , Die neuesten Ergebnisse zur Bedeutung des mährischen Raumes zur Zeit des frühesten Äneolithikums – Nejnovější poznatky k významu moravského území v nejstarším eneolitu	61
Souhrn	66
<i>Jiří Pavelčík – Vratislav Janák</i> , Die neuesten Ergebnisse der Erforschung des Äneolithikums in Nordmähren – Nové výsledky výzkumu eneolitického období na severní Moravě	67
Souhrn	70
<i>Miloš Vávra</i> , Die Jordanów-Gruppe Böhmens – Jordanovská skupina v Čechách	71
Souhrn	74
<i>Emilie Pleslová-Štiková</i> , Böhmen im Alt- bis Jungäneolithikum – Čechy v době staršího až mladšího eneolitu	75
Souhrn	80
<i>Evžen Neustupný</i> , Die Besiedlung Böhmens im Äneolithikum – Osídlení Čech v eneolitu	81
Souhrn	84
<i>Jaroslav Bašta – Dara Baštová</i> , Neue Erkenntnisse über die Chamer Kultur in Westböhmen – Nové poznatky o chamské kultuře v západních Čechách	85
Souhrn	93
<i>Milan Zápotocký</i> , Streitaxte der Trichterbecherkultur: ihre Typologie, Chronologie und Funktion – Sekeromlaty kultury nálevkovitých pohárů: jejich typologie, chronologie a funkce	95
Souhrn	103
<i>Stanislav Šiška</i> , Der gegenwärtige Stand und Hauptrichtungen der Erforschung äneolithischer Besiedlung des nördlichen Theißgebietes – Současný stav a hlavní směry výzkumu eneolitického osídlení severního Potisí	105
Souhrn	108
<i>Jan Bouzek</i> , Die Ägäis, Anatolien und Mitteleuropa im 3. Jahrtausend v.u.Z. – Egejská oblast, Anatolie a střední Evropa ve 3. tis. př. n. l.	109
Souhrn	114
<i>Eugen Comşa</i> , Le développement socio-économique en territoire roumain pendant l'Énéolithique – Společenský a ekonomický vývoj v eneolitu Rumunska	115
Souhrn	120
<i>Nándor Kalicz</i> , Die chronologischen Verhältnisse zwischen der Badener Kultur und den Kurgangräbern in Ostungarn – Chronologický vztah mezi badenskou kulturou a kurgany ve východním Maďarsku	121
Souhrn	132
<i>Valentin Dergačev</i> , Zum Problem des Vordringens östlicher Stämme in den karpathischen Donaoraum vom Äneolithikum bis in die ältere Bronzezeit – K problému pronikání východních kmenů v eneolitu až po starší dobu bronzovou do karpatsko-podunajského území	133
Souhrn	137
Tadeusz Wiślański , Die polnische Trichterbecherkultur und die Beziehungen nach Süden – Kultura nálevkovitých pohárů v Polsku a vztahy k jihu	139
Souhrn	149
<i>Janusz Kruk – Sarunas Milisauskas</i> , Das System des Austausches und die Entwicklung der Sozialstrukturen im Äneolithikum des Flußgebietes der oberen Weichsel – Systém směny a vývoj sociální struktury v eneolitu na horním Povislí	151
Souhrn	156
<i>Joachim Preuß</i> , Das Mittelneolithikum (Äneolithikum) im Elbe-Saale-Gebiet unter dem Aspekt der Beziehungen zu den Nachbargebieten – Eneolit v oblasti Labe-Sála z hlediska vztahů k sousedství	157
Souhrn	162
<i>Alexander Häusler</i> , Zur Problematik des Bestattungsrituals im Äneolithikum Mitteleuropas – K problematice pohřebního ritu v eneolitu střední Evropy	163
Souhrn	166
<i>Jürgen Hoika</i> , Zur Gruppenbildung in der Trichterbecherkultur Schleswig-Holsteins – K vytváření skupin v kultuře nálevkovitých pohárů Šlesvicka-Holštýnska	167
Souhrn	172
<i>Barbara S. Ottaway</i> , Zur Problematik der Radiokarbonchronologie des Spätneolithikums im nordalpinen Raum – K problematice radiokarbonové chronologie pozdního neolitu (eneolitu) v severoalpínské oblasti	173
Souhrn	175

<i>Jan Albert Bakker – Hannie Luijten</i> , “Services” and other “similarity groups” in Western TRB pottery – „Garnitury“ a jiné „shodné skupiny“ v keramice západní TRB	177
Souhrn	181
<i>Alasdair Whittle</i> , A framework for comparisons between Central and Western Europe in the third millennium bc – Schema pro srovnání střední a západní Evropy ve třetím tis. př. n. l.	183
Souhrn	186

IV. Spätäneolithikum und Frühbronzezeit — Pozdní eneolit a raná doba bronzová

<i>Jana Stuchlíková – Stanislav Stuchlík</i> , Die historische Bedeutung des mährischen Raumes im Spätäneolithikum und in der frühen Bronzezeit – Historický význam Moravy v pozdním eneolitu a v rané době bronzové	187
Souhrn	192
<i>Jaroslav Peška</i> , Die Anfänge der Bronzezeit in Ostmähren – Počátky doby bronzové na východní Moravě.	193
Souhrn	199
<i>Petr Dvořák</i> , Die Glockenbecherkultur in Mähren – Kultura zvoncovitých pohárů na Moravě	201
Souhrn	205
<i>Jozef Batora</i> , Anfänge der Bronzezeit in der Südwestslowakei – Počátky doby bronzové na jihozápadním Slovensku	207
Souhrn	212
<i>Václav Moucha</i> , Böhmen am Ausklang des Äneolithikums und am Anfang der Bronzezeit – Čechy na sklonku eneolitu a na počátku doby bronzové	213
Souhrn	218
<i>Martina Beková-Berounská</i> , On Eneolithic maces in Central Europe – K eneolitickým „bula-vám“ ve střední Evropě	219
Souhrn	222
<i>Jozef Vladár</i> , Das Spätäneolithikum und die früheste Bronzezeit im nördlichen Karpatenbecken: ihre historische Bedeutung für die Entwicklung im eigentlichen Mitteleuropa – Pozdní eneolit a nejstarší doba bronzová v severní části Karpatské kotliny: jejich historický význam pro vývoj v užší střední Evropě	223
Souhrn	225
<i>Antonín Beneš</i> , Hosty: die südböhmische frühbronzezeitliche Siedlung unter Teilnahme der karpatenländischen Kulturen – Hosty: sídliště ze starší doby bronzové v jižních Čechách s podílem karpatských kultur.	227
Souhrn	232
<i>Nikola Tasić</i> , Der nördliche Balkan und jugoslawischer Donauraum als Vermittler der Kulturströmungen nach Mitteleuropa (Spätäneolithikum und Frühbronzezeit) – Severní Balkán a jugoslávské Podunají jako prostředník kulturních vlivů do střední Evropy (pozdní eneolit a časná doba bronzová)	233
Souhrn	238
<i>Milorad Girić</i> , Ostojićevo, ein bronzezeitliches Gräberfeld – Ostojićevo, pohřebiště z doby bronzové	239
Souhrn	241
<i>Petre Roman – Ioan Némethi</i> , Die frühbronzezeitlichen Kulturgruppen der Vor-Otomani Periode in Nordwest-Rumänien – Kultura časné doby bronzové (před kulturou Otomani) v severozápadním Rumunsku	243
Souhrn	248
<i>Rózsa Kalicz-Schreiber</i> , Die älteste Bronzezeit in Nordwestungarn und ihre Beziehungen – Nejstarší doba bronzová v severozápadním Maďarsku a její vztahy	249
Souhrn	259
<i>Eckehart Schubert</i> , Einige Bemerkungen zu Neolithikum und Bronzezeit in Südtirol – Poznámky k neolitu a době bronzové jižního Tyrolska	261
Souhrn	262
<i>Daniela Cocchi-Genick</i> , The Chalcolithic and Early Bronze Age cultures of Northern Tuscany – Chalkolitické a časné bronzové kultury severního Toskánska	263
Souhrn	267
<i>Anna Dzieduszycka-Machnikowa</i> , Siedlungsprobleme der Schnurkeramikultur im polnischen Teil von Karpaten – Problémy osídlení kultury se šňůrovou keramikou v polské části Karpat	269
Souhrn	274

<i>Jan Machnik</i> , Neue Angaben für die Periodisierung der Frühbronzezeit in Klempolen – Nové údaje pro periodizaci časné doby bronzové v Malopolsku	275
Souhrn	279
<i>Detlef W. Müller</i> , Beziehungen zwischen Schnurkeramik, Glockenbecherkultur und Aunjetitzer Kultur im Mittelbe-Saale-Raum – Vztahy mezi kulturami se šňůrovou keramikou, se zvoncovitými poháry a únětickou kulturou v oblasti středního Labe-Sály	281
Souhrn	288
<i>Günter Wetzell</i> , Probleme des spätesten Äneolithikums (Schnurkeramik, Einzelgrabkultur, Glockenbecherkultur, Aunjetitzer Kultur) zwischen Elbe und Oder/Neiße- - Otázky pozdního eneolitu (kultury: se šňůrovou keramikou, „jednotlivých hrobů,“ se zvonco- vitými poháry, únětická) mezi Labem a Odrou/Nisou	289
Souhrn	294
<i>Jonas Beran</i> , Zu Funden der Einzelgrabkultur aus dem nördlichen Mittelbe-Gebiet – K nálezům kultury s „jednotlivými hroby“ ze severní středolabské oblasti	295
Souhrn	299
<i>Niels Bantelmann</i> , Frühschnurkeramische Siedlungsware am nördlichen Oberrhein – Sídlištní nálezy časné kultury se šňůrovou keramikou ze severního horního Porýní	301
Souhrn	304
<i>Markus Agthe</i> , Bemerkungen zu Feuersteindolchen im nordwestlichen Verbreitungsgebiet der Aunjetitzer Kultur – Poznámky k pazourkovým dýkám v severozápadní oblasti rozšíření únětické kultury	305
Souhrn	309

Teilnehmerliste — Seznam účastníků	311
--	-----

Bibliographische u. a. Abkürzungen — Bibliografické aj. zkratky	315
---	-----

Tafel I—XV